II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 30 juni 1993

betreffende de toegang tot voortgezette beroepsopleiding

(93/404/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 128,

Gezien het voorstel van de Commissie [1],

Gezien het advies van het Europees Parlement [2],

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité [3],

Overwegende dat het eerste beginsel van Besluit 63/266/EEG van de Raad van 2 april 1963 houdende vaststelling van de algemene beginselen voor de toepassing van een gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de beroepsopleiding [4] inhoudt dat een ieder een passende opleiding dient te ontvangen, met name vanwege de noodzaak om een aan de verschillende fasen van het beroepsleven aangepaste basis- en voortgezette beroepsopleiding en, zo nodig, herscholing te bevorderen en vanwege de noodzaak om een ieder via permanente bijscholingsmogelijkheden de kans te geven promotie te maken of een opleiding voor een nieuw of hoger activiteitenniveau te volgen;

Overwegende dat krachtens de bepalingen van genoemd besluit de toepassing van deze algemene beginselen, in het kader van het Verdrag, bij de Lid-Staten en de bevoegde instellingen van de Gemeenschap berust;

Overwegende dat de ontwikkeling van het menselijke potentieel door middel van beroepsopleiding een van de belangrijkste instrumenten is ter verbetering van het concurrentievermogen van de Europese economie; dat, zoals door de Europese Raad te Hannover op 27 en 28 juni 1988 is bevestigd, de voltooiing van de interne markt gepaard moet gaan met een betere toegang tot voortgezette opleidingen;

Overwegende dat de technische ontwikkelingen, de gevolgen daarvan voor de kwalificaties van de werknemers en de stijgende werkloosheid nopen tot het ontwikkelen van de toegang tot voortgezette beroepsopleiding;

Overwegende dat in het op 9 december 1989 tijdens de Europese Raad te Straatsburg door de Staatshoofden en Regeringsleiders van elf Lid-Staten aangenomen Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden, in punt 15 het volgende wordt gesteld:

„Alle werkenden in de Europese Gemeenschap moeten toegang kunnen hebben tot beroepsopleidingen en dit gedurende hun hele beroepsleven. De voorwaarden voor de toegang tot deze opleiding mogen geen discriminatie op grond van nationaliteit inhouden.

De bevoegde overheidsinstanties, de ondernemingen of de sociale partners moeten, elk op het terrein van hun eigen bevoegdheid, zorgen voor maatregelen inzake continue en permanente opleiding die allen in staat stellen zich om te scholen, met name via opleidingsverlof, zich bij te scholen en nieuwe kennis te verwerven, in het bijzonder gelet op de technische ontwikkeling.";

(1) PB nr. C 23 van 27. 1. 1993, blz. 8.
(2) PB nr. C 150 van 31. 5. 1993.
(3) PB nr. C 129 van 10. 5. 1993, blz. 57.
(4) PB nr. 63 van 20. 4. 1963, blz. 1338/63.

Overwegende dat de voortgezette beroepsopleiding voor de sociale partners in het kader van de sociale dialoog steeds een voorwerp van zorg is geweest [1];

Overwegende dat het Economisch en Sociaal Comité op 22 oktober 1992 een informatief verslag heeft goedgekeurd over „de beroepsopleiding: de bevordering van de beroepskwalificaties, strategisch instrument van de economische en sociale ontwikkeling van de Europese Gemeenschap";

Overwegende dat het Europees Parlement op 21 april 1993 een initiatiefverslag heeft aangenomen over de beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap in de jaren negentig, waarin de kwestie van de toegang tot voortgezette opleiding aan de orde komt;

Overwegende dat op communautair niveau internationale samenwerkingsacties op gang zijn gebracht [2];

Overwegende dat de demografische tendensen ertoe leiden dat aanzienlijk minder jongeren in de Gemeenschap de arbeidsmarkt zullen betreden, hetgeen samen met de veranderingen in de arbeidsomgeving een versnelde bijwerking en aanpassing van de vakbekwaamheden van de beroepsbevolking tot gevolg moet hebben;

Overwegende dat op communautair niveau is geconstateerd dat de moeilijkheden die vrouwen bij het vinden van werk ondervinden, voor een groot deel worden veroorzaakt door een mindere toegang tot de beroepsopleiding; dat hieraan bijzondere aandacht moet worden besteed, opdat zij daadwerkelijk toegang tot de voortgezette beroepsopleiding krijgen; dat tevens rekening moet worden gehouden met de stijging van het aantal vrouwen onder de beroepsbevolking [3];

Overwegende dat de samenwerking op het gebied van de voortgezette beroepsopleiding moet steunen op de in de Lid-Staten reeds ten uitvoer gelegde maatregelen, onder eerbiediging van de verscheidenheid van de nationale rechtsstelsels en handelwijzen, van de bevoegdheden volgens het nationale recht van de betrokken partijen en van de contractuele autonomie; dat de op nationaal niveau door de Lid-Staten en de sociale partners genomen initiatieven talrijk en gevarieerd zijn en dat het derhalve noodzakelijk lijkt, met het oog op het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden en rekening houdend met de internationale dimensie van de actie, die initiatieven op communautair niveau te ondersteunen; dat het ten slotte van wezenlijk belang is de synergie van middelen en partnerschappen tussen de overheids- en de particuliere sector te bevorderen;

Overwegende dat het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding is geraadpleegd; dat dit Comité het strategisch belang van de voortgezette beroepsopleiding in de ondernemingen voor de Lid-Staten en de Gemeenschap heeft erkend, alsmede de noodzaak van een actieve rol voor de Gemeenschap op dit gebied,

I. BEVEELT AAN dat de Lid-Staten, rekening houdend met de beschikbare middelen en de respectieve verantwoordelijkheden van de bevoegde overheidsinstanties, het bedrijfsleven en de sociale partners, onder eerbiediging van de verscheidenheid van de nationale wetgeving en/of gebruiken, hun beroepsopleidingsbeleid zo inrichten dat alle werkenden in de Gemeenschap zonder enige vorm van discriminatie toegang moeten kunnen hebben tot voortgezette beroepsopleiding en dit gedurende hun hele beroepsleven;

II. BEVEELT AAN dat de Lid-Staten, om de toegang te vergemakkelijken en zo ruim mogelijk te maken:

1. het besef in de ondernemingen bevorderen dat de vakbekwaamheid van de werknemers samenhangt met het concurrentievermogen van de onderneming en, ten einde de ondernemingen ertoe aan te moedigen prioriteit toe te kennen aan de ontwikkeling van de kwaliteit en vakbekwaamheid van hun werknemers, aan hun

[1] Zie de volgende teksten:
- gemeenschappelijk advies van 6 maart 1987 over opleiding en motivering, voorlichting en raadpleging;
- gemeenschappelijk advies van 13 februari 1990 over de totstandkoming van een Europese ruimte voor de geografische en beroepsmobiliteit en de verbetering van de werking van de arbeidsmarkt in Europa;
- gemeenschappelijk advies van 19 juni 1990 over basisonderwijs, initiële opleiding, beroepsopleiding en volwasseneneducatie;
- gemeenschappelijk advies van 21 september 1991 over de maatregelen die tot een zo ruim mogelijke toegang tot opleidingsmogelijkheden kunnen bijdragen;
- overeenkomst van 31 oktober 1991 tussen de sociale partners op Europees niveau;
- Europese kaderovereenkomst van 6 september 1990 tussen het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) en het Europees Centrum van Gemeenschapsbedrijven (CEEP) over de opleiding binnen de overheidsbedrijven.

[2] Zie de volgende teksten:
- Besluit 90/267/EEG van de Raad van 29 mei 1990 tot vaststelling van een actieprogramma voor de ontwikkeling van de voortgezette beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap (Force) (PB nr. L 156 van 21. 6. 1990, blz. 1);
- Besluit 89/657/EEG van de Raad van 18 december 1989 tot vaststelling van een actieprogramma ter bevordering van de innovatie op het gebied van de beroepsopleiding in verband met de technologische verandering in de Europese Gemeenschap (Eurotecnet) (PB nr. L 393 van 30. 12. 1989, blz. 29); gewijzigd bij Besluit 92/170/EEG (PB nr. L 75 van 21. 3. 1992, blz. 51);
- Besluit 89/27/EEG van de Raad van 16 december 1988 tot aanneming van de tweede fase van het programma betreffende samenwerking tussen universiteit en onderneming inzake opleiding op het gebied van de technologie (Comett II) (PB nr. L 13 van 17. 1. 1989, blz. 28);
- Besluit 91/387/EEG van de Raad van 22 juli 1991 tot wijziging van Besluit 87/569/EEG betreffende een actieprogramma voor de beroepsopleiding van jongeren en de voorbereiding van jongeren op het leven als volwassene en in een beroep (Petra) (PB nr. L 214 van 2. 8. 1991, blz. 69);
- Verordening (EEG) nr. 4255/88 van de Raad van 19 december 1988 tot vaststelling van de bepalingen voor de uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot het Europees Sociaal Fonds (PB nr. L 374 van 31. 12. 1988, blz. 21).

[3] Commissie van de Europese Gemeenschappen: „Werkgelegenheid in Europa" (1992).

omvang en doelstellingen aangepaste opleidingsplannen en -programma's op te stellen en hun bestuursorganen op dienovereenkomstige wijze van een en ander bewust te maken en voor te lichten.

Bij de opstelling van deze plannen en programma's kan onder meer rekening worden gehouden met het aanwezige menselijke potentieel en de beschikbare financiële middelen, de arbeidsorganisatie, de toekomstige behoeften aan vakbekwaamheid, de noodzaak op de industriële en technologische ontwikkeling te anticiperen en met de transnationale dimensie van de voortgezette beroepsopleiding;

2. specifieke stimulerende en technische-bijstandsmaatregelen voor het midden- en kleinbedrijf treffen.

   Deze maatregelen kunnen bij voorbeeld steun omvatten voor opleidingsadviezen en analyse van de opleidingsbehoeften;

3. de ondernemingen ertoe aanmoedigen, de voor hun ontwikkeling noodzakelijke voortgezette beroepsopleiding te stimuleren, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere situatie van de werknemers in deze ondernemingen, vooral om, zo nodig, de in de volgende punten beschreven maatregelen te bevorderen;

4. specifieke stimulerende en technische-bijstandsmaatregelen treffen die passend, noodzakelijk en adequaat zijn, ten behoeve van ondernemingen die met een industrieel omschakelingsproces worden geconfronteerd, om de beroepsopleiding en omscholing van hun werknemers te bevorderen;

5. de voortgezette beroepsopleiding ontwikkelen tot een belangrijke factor in de regionale en lokale ontwikkeling, rekening houdend met de specifieke behoeften van de betrokken werknemers en ondernemingen;

   de totstandkoming ondersteunen van partnerschappen, met name op regionaal of lokaal niveau, voor het analyseren van de behoeften van ondernemingen en werknemers en het verstrekken van de meest recente voorlichting over de opleidingsmogelijkheden, ten einde vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen;

6. de werkgevers erop wijzen dat zij hun werknemers zo spoedig mogelijk en eventueel bij indiensttreding dienen voor te lichten over het beleid en de activiteiten van de onderneming inzake voortgezette beroepsopleiding en personeelsontwikkeling, alsmede over de voorwaarden om toegang te krijgen tot de voortgezette beroepsopleiding, inclusief de mogelijkheid om voor opleidingsverlof in aanmerking te komen;

7. initiatieven steunen die de werknemers die dat wensen in staat stellen hun behoeften inzake voortgezette beroepsopleiding te laten evalueren.

   Deze evaluatie zou in of buiten de onderneming en/of in partnerschap met gespecialiseerde opleidingsinstellingen moeten worden uitgevoerd.

   Het gebruik van de resultaten is vertrouwelijk;

8. de voorlichting en raadpleging van de werknemersvertegenwoordigers of, bij ontstentenis, van de werknemers zelf over de opstelling en uitvoering van opleidingsplannen en -programma's van de betrokken onderneming bevorderen;

9. de werknemers en de ondernemingen bewust maken van het belang van voortgezette beroepsopleiding die tot voor de arbeidsmarkt relevante kwalificaties voert.

   Hierbij moet erop worden gelet dat de opleiding niet slechts beperkt blijft tot een specifieke aanpassing aan een werkplek maar de middelen verschaft om te anticiperen en greep te houden op de ontwikkelingen in de produktiesystemen en de arbeidsorganisatie, ten einde het concurrentievermogen van de ondernemingen te versterken en de beroepsvooruitzichten van de werknemers te verbeteren;

10. de ontwikkeling van de meest geëigende onderwijs- en onderrichtmethoden in de voortgezette beroepsopleiding ondersteunen, zodat werknemers gemakkelijker toegang krijgen tot voortgezette beroepsopleiding (bij voorbeeld methoden voor zelfonderricht op de werkplek, afstandsonderwijs, onderricht met behulp van de media en andere;

11. ertoe bijdragen dat de minst gekwalificeerde werknemers, ongeacht hun status, voortgezette beroepsopleidingen kunnen volgen die hen in staat stellen het eerste kwalificatieniveau te bereiken en hun de basis verschaffen om de nieuwe technologieën te leren beheersen.

    Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de toegang tot voortgezette opleiding van werknemers of categorieën werknemers die reeds enige tijd geen opleiding meer hebben kunnen volgen of moeilijk werk kunnen vinden en in hun beroep weinig toekomstmogelijkheden hebben;

12. de toegang van vrouwen tot voortgezette beroepsopleiding en hun daadwerkelijke deelname daaraan bevorderen.

    Dit kan er met name toe bijdragen vrouwen toegang tot meer beroepen te verschaffen of het hun gemakkelijker te maken na een loopbaanonderbreking opnieuw een beroep uit te oefenen;

13. bevorderen dat jongeren met een beroepskwalificatie of met beroepservaring, ongeacht het niveau van hun vakbekwaamheid, toegang krijgen tot en deelnemen aan voortgezette beroepsopleidingen, opdat zij hun mogelijkheden volledig kunnen ontplooien en vakbekwaamheden voor nu en voor later kunnen verwerven;

14. de toegang van werklozen tot voortgezette beroepsopleiding en hun deelname daaraan bevorderen.

Bijzondere aandacht moet worden besteed aan langdurig werklozen met onvoldoende en/of ongeschikte kwalificaties, om hun integratie en herintrede in een beroep vlotter te laten verlopen.

Programma's voor voortgezette beroepsopleiding van werklozen waar het bedrijfsleven bij wordt betrokken, zijn bijzonder geschikt om de herintrede in het beroepsleven te bevorderen;

15. bevorderen dat hun beleid inzake de toegang tot de voortgezette beroepsopleiding een transnationale dimensie krijgt, met name ten einde het vrije verkeer van werknemers te vergemakkelijken;

III. 1. NODIGT de Commissie UIT de samenwerking met de Lid-Staten en de sociale partners, met name in het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding, te versterken, ten einde de tenuitvoerlegging van punt II te ondersteunen;

2. NODIGT de Commissie met het oog daarop UIT om, in overleg met de Lid-Staten en met gebruikmaking van de bestaande actieprogramma's en communautaire initiatieven inzake opleiding, eventueel met inbegrip van het Europees Sociaal Fonds, alsmede van de gespecialiseerde communautaire instanties zoals het Cedefop:

a) de vergelijkende gegevens over de stelsels van voortgezette beroepsopleiding met inbegrip van de geldende bepalingen en methoden voor de integratie van jonge werkzoekenden en langdurig werklozen, te verspreiden en aan te vullen;

b) passende uitwisselingen van ervaringen en methoden inzake de voornaamste initiatieven op het gebied van voortgezette opleiding te bevorderen;

c) de passende overdracht van know-how tussen de Lid-Staten die voor de tenuitvoerlegging van punt II van belang is te ondersteunen via transnationale partnerschappen en netwerken, vooral ten behoeve van regio's, sectoren, typen van ondernemingen en categorieën werknemers waarvoor de toegang tot de voortgezette opleiding het minst ontwikkeld is;

3. NODIGT de Commissie voorts UIT de inspanningen van de sociale partners op communautair niveau met het oog op nadere bezinning op de toegang tot voortgezette opleiding te ondersteunen in het kader van de sociale dialoog die desgewenst kan leiden tot contractuele betrekkingen;

IV. 1. NODIGT de Lid-Staten UIT om de Commissie drie jaar na de datum waarop deze aanbeveling is aangenomen een verslag te doen toekomen waarin de voor de uitvoering van de punten I en II genomen maatregelen worden beschreven;

2. NODIGT de Commissie UIT:

a) aan de hand van de verslagen van de Lid-Staten en van de resultaten van de sociale dialoog een evaluatieverslag op te stellen over de vooruitgang die op basis van de aanbevelingen van de punten I en II is geboekt inzake de toegang tot voortgezette beroepsopleiding in de Gemeenschap;

b) dit evaluatieverslag uiterlijk een jaar na de in punt IV.1 bedoelde datum voor te leggen aan het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding;

3. NODIGT de Commissie UIT dit evaluatieverslag in te dienen bij het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en de sociale partners op communautair niveau.

Gedaan te Luxemburg, 30 juni 1993.

Voor de Raad
De Voorzitter
S. BERGSTEIN